

Styrdokument

RIKTLINJER FÖR EKONOMISKT BISTÅND

Våra styrdokument

[Normerande]

Policy - Vår hållning, övergripande
Riktlinjer - Rekommenderade sätt att agera
Regler - Absoluta gränser och ska-krav

[Aktiverande]

Strategi - Avgörande vägval och strategiområden från fullmäktigeberedningar
Program - Avgörande vägval och programområden från andra än fullmäktigeberedningar
Plan - Uppdrag, tidsram och ansvar

Innehåll

1	Bakgrund	4
2	Syfte	4
3	Mål	4
4	Inriktning och genomförande	5
4.1	Organisation.....	5
5	Ekonomiskt bistånd.....	5
5.1	Försörjningsstöd	5
5.2	Livsföring i övrigt.....	5
5.2.1	Boendekostnad och elavgifter	5
6	Särskilda utgifter	6
6.1	Glasögon.....	6
6.2	Hemutrustning.....	6
6.3	Möbler	6
6.4	Spädbarnsutrustning	6
6.5	Flyttkostnader	7
6.6	Mobiltelefon	7
6.7	Högtidspeng i december	7
6.8	Resor/rekreation.....	7
6.9	Begravning	7
6.10	Akut boende	8
6.11	Nödvändig tandvård	8
7	Jobbstimulans	8
8	Bistånd vid studier.....	8
9	Felaktig utbetalning.....	8
10	Skuldrådgivning.....	9
11	Samverkan	9

1 Bakgrund

Ekonomiskt bistånd regleras i första hand i;

- Socialtjänstlagen, SoL
- Socialtjänstförordningen, SoF
- Förvaltningslagen, FL
- Offentlighets- och sekretesslagen, OSL
- Kommunallagen, KL

Utöver dessa författningar regleras ekonomiskt bistånd i handböcker från Socialstyrelsen och i allmän rättspraxis.

De nationella regelverken behandlar t.ex. vem som har rätt till ekonomiskt bistånd, barnperspektivet, hur inkomster och utgifter bör beaktas, utländska medborgare, särskilt utsatta grupper, bistånd mot återkrav, innehav av fordon, rättshjälpsavgift, när rådrum bör beviljas den enskilde för att kunna byta till en billigare bostad eller avyttra lätt realiserbara tillgångar. Dessa delar behandlas därför inte i dessa lokala riktlinjer.

På några få punkter har varje kommun att ta hänsyn till lokala förhållanden vid bedömning av rätten till ekonomiskt bistånd för enskilda, eftersom dessa kan skilja sig åt. Därvid uppkommer behovet av lokalt antagna riktlinjer för det ekonomiska biståndet.

2 Syfte

Syftet med lokalt antagna riktlinjer för ekonomiskt bistånd är för att säkerställa likabehandling vid bedömning av bidragsnivå. Riktlinjerna bör ses som ett komplement till de nationella och allmänna regelverken som omgärdar ekonomiskt bistånd.

Riktlinjerna anger vad som anses vara skälig levnadsnivå i normalfallet, men ska inte tolkas som absoluta regler. Vid en skälighetsbedömning jämförs den enskildes ekonomiska förutsättningar med en genomsnittlig låginkomsttagare på orten. Det ekonomiska biståndet beräknas alltid utifrån en individuell bedömning.

3 Mål

Målet med riktlinjerna är att säkerställa likabehandling vid bedömning av bidragsnivå utifrån de lokala förhållandena i Ulricehamns kommun.

4 Inriktning och genomförande

Ekonomiskt bistånd genom försörjningsstöd och livsföring i övrigt vänder sig till folkbokförda i Ulricehamns kommun.

Enligt 2a kap 2 § socialtjänstlagen har kommunen ett akut ansvar för de som vistas i kommunen även om de ej är folkbokförda här.

4.1 Organisation

Enligt 2 kap. 4 § SoL fullgörs kommunens uppgifter inom socialtjänst av den nämnd som utsetts av kommunfullmäktige. Socialtjänsten i Ulricehamns kommun har delegation genom Individnämnden.

5 Ekonomiskt bistånd

Den sökandes behov av ekonomiskt bistånd utreds enligt 11 kap. 1 § SoL. Bistånd beviljas alternativt avslås enligt 4 kap. 1 § SoL. Ekonomiskt bistånd är uppdelat i de två underkategorierna försörjningsstöd och livsföring i övrigt.

5.1 Försörjningsstöd

Försörjningsstöd avser riksnorm, boendekostnad, el, hemförsäkring, barnomsorg, arbetsresor, fackavgift och andra faktiska kostnader.

5.2 Livsföring i övrigt

Livsföring i övrigt avser behov som inte omfattas av faktiska kostnader enligt försörjningsstödet, men som ändå bör beviljas för att den sökande ska tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Det kan röra sig om hälso- och sjukvårdskostnader, receptbelagd medicin inom högkostnadsskyddet, hemtjänstkostnader, sjukvårdsresor eller nödvändig tandvård.

5.2.1 Boendekostnad och elavgifter

För att säkerställa likabehandling gentemot andra låginkomsttagare i kommunen använder sig kommunen av högsta godtagbara boendekostnader och el-schabloner, som är framtagna utifrån lokala förhållanden. Dessa revideras årligen för att följa prisutvecklingen på marknaden. Kostnaderna beräknas utifrån antalet medlemmar i hushållet (se bilaga 1).

Hemmavarande ungdom

Boendekostnad för hemmavarande ungdom som fyllt 18 år och inte går på gymnasiet beviljas endast genom inkomstbortfall som föräldrarna kan uppvisa. Exempel på inkomstbortfall kan vara indraget vårdbidrag, bostadsbidrag, bostadstillägg mm. Om ungdomen flyttar tillbaka

till hemmet efter att ha varit självförsörjande kan biståndsbehov föreligga. Individuell bedömning är då aktuell.

I enlighet med SOSFS 2013:1 ska det påvisas att den sökandes boendesituation i föräldrahemmet har föranlett en högre kostnad av föräldrars boende. Detta ska jämföras med de kostnader som föräldrar haft om den sökande ej varit boende i hemmet.

6 Särskilda utgifter

Bistånd till särskilda utgifter utbetalas efter individuell bedömning som en andel av prisbasbeloppet. Exempel på individuella bedömningar kan vara utifrån hur långvarigt behov av bistånd som en sökande har. En person som endast tillfälligt är i behov av ekonomiskt bistånd beviljas i regel inte bistånd till särskilda utgifter, som kan avvaktas tills personen åter är självförsörjande. Bistånd till en ung person som vill flytta hemifrån utbetalas som regel inte. Man får i normalfallet vänta tills man själv har råd att flytta hemifrån. Undantag kan göras om det av sociala skäl bedöms nödvändigt. Ett spädbarn som föds i en familj med behov av bistånd har kanske möjlighet att arva spädbarnsutrustning från äldre syskon.

6.1 Glasögon

Glasögon kan beviljas mot uppvisande av kostnadsförslag. Skälig kostnad för glasögon är lägsta paketpris som erbjuds av optiker. Vid höga kostnader kan flera kostnadsförslag från olika optiker komma att krävas in. Om den sökandes behov av ekonomiskt bistånd bedöms vara kortvarigt (mindre än sex månader) ska detta vägas in i bedömningen, likaså om personen varit självförsörjande länge. Glasögonbågar beviljas med högst 1,75 % av prisbasbeloppet om paketpris inte är aktuellt. Kostnader för glas godtas enligt ordination från läkare eller optiker. Kostnader för tonade eller progressiva glas beviljas inte, såvida inte särskilda skäl föreligger och detta är styrkt av läkare. Bidrag till kontaktlinser beviljas endast efter läkarutlåtande där det framgår att det är medicinskt motiverat framför glasögon. Behov av läsglasögon kan tillgodoses via detaljhandeln och ryms inom riksnormen, och beviljas därför inte.

6.2 Hemutrustning

Hemutrustning kan beviljas med högst 5 % av prisbasbeloppet utifrån individuell bedömning. Avser husgeråd, städutrustning, sängkläder och liknande.

6.3 Möbler

Möbler kan beviljas med högst 10 % av prisbasbeloppet utifrån individuell bedömning.

6.4 Spädbarnsutrustning

Spädbarnsutrustning kan beviljas med högst 10 % av prisbasbeloppet utifrån individuell bedömning. I detta ingår även bilbarnstol.

6.5 Flyttkostnader

Flyttkostnader kan beviljas med högst 10 % av prisbasbeloppet alternativt behovsanpassat utifrån eventuell oförmåga eller olämplighet att flytta på egen hand.

6.6 Mobiltelefon

Mobiltelefon kan beviljas utifrån vad som är marknadens billigaste alternativ, men som ändå uppfyller individens behov.

6.7 Högtidspeng i december

Högtidspeng i december beviljas per barn i de familjer som uppburit ekonomiskt bistånd under en längre tid, i regel minst sex månader, och där man bedömer att behovet kommer att kvarstå under en längre tid. Om man inte firar jul, så kan pengarna sparas till firande av annan högtid under året. Högtidspengen beräknas utifrån högst 1,25 % av prisbasbeloppet. Halva detta belopp kan beviljas per barn till den föräldern som endast har umgängesrätt förutsatt att föräldern uppfyller kraven ovan gällande ekonomiskt bistånd.

6.8 Resor/rekreation

Resor/rekreation till en rimlig kostnad kan i undantagsfall beviljas om det finns särskilda skäl som motiverar det. Det gäller oftast barnfamiljer som uppburit ekonomiskt bistånd under en längre tid och som inte haft möjlighet att resa någonstans under de senaste två åren. Personer som av hälsoskäl behöver resa kan också beviljas bistånd till rimliga kostnader. Barn till föräldrar med löpande ekonomiskt bistånd kan beviljas bistånd till rimliga kostnader för vistelse i läger, nöjespark eller andra sommaraktiviteter. Liksom vid alla andra bedömningar, görs en jämförelse med vad en låginkomsttagare på orten normalt sett har råd med.

6.9 Begravning

En förutsättning för att bistånd till begravningskostnader ska beviljas är att dödsboets tillgångar eller eventuella försäkringar inte täcker kostnaderna. Begravningskostnaderna går före alla andra kostnader som kan belasta dödsboet. Det bör även beaktas om den avlidne gett bort eller sålt tillgångar strax före dödsfallet. Likaså uppmärksammas hur tillgångarna i dödsboet är värderade. Kostnader för kista, präst, organist, kapell, transport, dödsannons, kistdekoration, arbetskostnader, gravsten och minnesstund ingår i beräkningen av skäliga kostnader. Vid jordbegravning inkluderas kostnader för bärare, vid kremering urna och transport till krematorium. Skälig kostnad för begravning i kommunen är upp till 50 % av prisbasbeloppet.

Notera att det i förälders försörjningsskyldighet ligger ett ansvar att stå för kostnaderna för ett barns begravning.

6.10 Akut boende

Vid behov av akut boende beaktas de individuella förutsättningarna. Barnperspektivet väger särskilt tungt. Alla andra lösningar till tak över huvudet för närmaste natten/nätterna ska vara uttömda innan ekonomiskt bistånd kan utgå.

6.11 Nödvändig tandvård

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till tandvård till person som har ett långvarigt behov av försörjningsstöd ett år eller mer, eller levt under jämförbara ekonomiska förhållanden. En bedömning av framtida ekonomiska förhållanden ska även göras.

Kostnadsförslag från tandläkare ska inhämtas.

Krav kan ställas på att den sökande tar månadsräkningar från tandläkaren.

Akut tandvård beviljas men måste styrkas på faktura eller kvitto att det gäller akut tandvård.

7 Jobbstimulans

Utöver gällande regler kring jobbstimulans beaktas denna regel även vid erhållande av habiliteringserasättning.

8 Bistånd vid studier

Generellt sett ska bistånd inte beviljas vid studier, då arbetslinjen är huvudspåret för ekonomiskt bistånd och behovet i dessa fall kan tillgodoses via studiemedel.

Undantag kan göras om bedömningen är att den sökande genom beviljat bistånd snabbare når självförsörjning. Beslut om undantag från huvudregeln fattas av enhetschef.

9 Felaktig utbetalning

Vid misstanke om bidragsbrott ska polisanmälan enligt 6 § Bidragsbrottslagen ske. Bedömning av uppsåt skall göras. Bidragsbrott kan exempelvis vara att medvetet utlämna information om inkomst.

En utredning ska göras vid misstanke om felaktig utbetalning. Utredning ska bland annat kontrollera kontoutdrag mot normberäkning och se till inkomster som eventuellt inte är medräknade. Ansvaret ligger på sökande att lämna sanningsenliga uppgifter.

10 Skuldrådgivning

Ulricehamns kommun köper skuldrådgivning av Borås Stad.

11 Samverkan

Grunden för rätt till bistånd är att den sökande står till arbetsmarknadens förfogande vilket föranleder en tät samverkan med kommunens Arbetsmarknadsenhet. Detta framgår tydligt i den information som delges den sökande.

Samverkan sker även med andra enheter inom och utanför kommunen i alla individärenden där det bedöms nödvändigt för att kunna pröva rätten till bistånd, t.ex. Barn- och Ungdomsenheten, Vuxenenheten, Våld i Nära Relation, Funktionsnedsättning, Äldreomsorgen, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Hälso- och Sjukvården o.s.v.